

Pred kongresom Slovenske skupnosti v Gorici

V nedeljo, 19. t.m., bo v Gorici šesti pokrajinski kongres Slovenske skupnosti. Za potek in zaključke tega zbora vlada v slovenski zamejski javnosti precejšnje zanimanje. To je povsem razumljivo glede na dejstvo, da je v zadnjem času ta slovenska politična organizacija v očitni krizi, kar je prišlo še najbolj do izraza na zadnjih upravnih volitvah v lanskem maju.

O vzrokih krize bodo gotovo poglobljeno razpravljali na bližnjem kongresu in si je v tej zvezi samo želeli, da bi določili in izbrali tudi takšno terapijo, ki bi čimprej odstranila glavne vzroke krize. Prepričani smo, da v razpravi niso in tudi ne morejo biti temeljne programske točke Slovenske skupnosti, se pravi njen izrazito manjšinski in torej pretežno narodno-obrambni značaj, njen pluralistični — idejni in politični — ustroj ter njena zvestoba demokraciji. Prepričani smo dalje, da bo pokrajinski kongres v Gorici potrdil in utrdil nadstarnkarski značaj Slovenske skupnosti, saj je to prvi in glavni pogoj, če hočemo, da bomo Slovenci v Italiji imeli na razpolago politični instrument, ki bo nenehno opozarjal na naše skupne interese in bo te skupne interese tudi mogel učinkovito braniti. Znana resnica je namreč, da se narodna manjšina lahko ohrani pri življenju le, če je sposobna in hoče imeti politično organizacijo, ki pripadnike manjšine stalno opozarja, da morajo ne glede na i-

dalje na 2. strani ■

Silno aktualno vprašanje v Italiji

Kdo prijavlja šolarje k veronauku in kdaj

Po novem sporazumu med Apostolskim sedežem in italijansko republiko veronauk v javnih šolah ni več obvezen predmet, ampak je postal fakultativen, to je na voljo tistim, ki se zanj pisмено prijavijo — bodisi osebno, če so polnoletni, bodisi po starših, če so mladoletni. Treba je torej iti na pristojno šolo in tam izpolniti ter podpisati že pripravljeno enotno prijavnico. Ta šolski predmet bo poučevala vedno oseba, ki jo je izbral in predlagal šolskim oblastem krajevni škof. Kot doslej bodo učitelji veronauka večinoma duhovniki, vendar kot doslej tudi mnogi laiki kateregakoli spola, ker je duhovnikov premalo. Prijavljati se bo treba za vsako šolsko leto posebej

Kdor tega pouka ne mara, se enostavno ne bo nikomur nikjer prijavil in bo med veroučno uro zapustil razred, ne bo smel pa zapustiti šolskega poslopja. Kje pa bo »parkiral«, kaj bo počel v času tega »okence«? To bo skrb šolskega ravnatelja. Konkordatna določila jasno pravijo, da se bo takim »dezerterčkom« od veronauka nudila kaka šoli primerna dejavnost. Jasno je izločen vsak nadomestni učni predmet in je tako prav. Menda bo najbolj enostavno in pametno, da ti in taki »drugače misleči« šolarji preživijo šolsko »okence« v knjižnici ali v kakršnikoli šolski avli in ponavljajo druge predmete ali da kaj rišejo, pišejo naloge, berejo knjige ali igrajo šah — ali pa tudi, da kaj pomagajo pri urejevanju knjižnice, laboratorijev, arhivov i.p.

Te novice bodo uvedene v prihodnjem šolskem letu. Prijave pa se sprejemajo za prvi vstop v obvezne šole (otroški vrtec, osnovna šola, nižja srednja šola) do 25. januarja, za vmesne razrede in za vso višjo srednjo šolo pa do 7. julija. To velja na splošno za državni teritorij. Za nekatere obmejne pokrajine, točno za tiste, ki so bile nekdanje avstrijske, v katerih je že doslej imel veronauk drugačen položaj, pa konkordatni protokol in okrožnica prosvetnega ministrstva pravita, da bodo izdana posebna določila. Teh navodil pa do tega trenutka v Rimu še niso izdelali. Zato vlada kar ganljiva zmešnjava.

Stanje v obmejnih pokrajinah

Še največ jasnosti in logike je na področju goriškega šolskega skrbništva. Mali kandidati za vstop v otroški vrtec in v nižjo srednjo šolo naj bodo prijavljeni k veronauku do 25. januarja. Za nastopne učence prvega razreda osnovne šole je šolski skrbnik že razsodil, da ne potrebujejo prijave, ker veronauk v osnovni šoli ohrani dosedanji položaj obveznosti za vse, če ne zahtevajo izrečno oprostitev. V zadnjih dneh pa je vendarle poslal v Rim vprašanje za pojasnilo. Dokler ne prejme iz Rima navodil, se hoče držati logike, da za ljudsko šolo ostane tako, kot je bilo doslej, in da ni treba nobenih prijav.

V tržaški pokrajini se je pozanimal za problem sam g. škof in poslal vprašanje v Rim. Pravijo, da je isto storil tudi šolski skrbnik. Ne prvi ne drugi še ni prejel odgovora. Kaj naj stori starši? To, kar jim bodo šolski funkcionarji začasno svetovali.

V tridentinski pokrajini je trenutno v teku zamenjava šolskega skrbnika in začasni vodja tamkajšnjega šolstva ne utegne tako hitro razčistiti zadeve, pač pa so upravitelji dežele ter pokrajine sklenili enostavno odložiti vpisovanje za veronauk v kateri koli šoli, to pa zato, ker že tako pričakujejo iz Rima sveženj (oni pravijo »paket«) obljubljenih privilegijev za to deželo.

V bociški pokrajini pa si sploh ne delajo nikakih preglavic, ker pravijo, da jim poleg zakonskih in zakonitih »posebnosti« širše dežele še »posebna« določila njihov pokrajinske avtonomnosti dajejo pravico, da si sami »volijo vero in postave« (kakor bi rekel naš Prešeren) in da ohranijo obveznost veronauka od otroškega vrta do praga univerze.

dalje na 2. strani ■

Skrb za narodne manjšine je vedno prisotna

Predsednik predsedstva Socialistične republike Slovenije Franc Popit je v četrtek, 9. t.m., priredil v Ljubljani sprejem za predstavnike organizacij slovenske narodne manjšine v Italiji, Avstriji in na Madžarskem. Sprejema so se udeležili tudi predsednik slovenske vlade Dušan Sinigoj in predstavniki najpomembnejših družbenopolitičnih organizacij iz Slovenije. Iz Italije so bili prisotni predstavniki vseh organizacij in ustanov, ki sodelujejo v enotni slovenski delegaciji. Predsednik Popit je v svojem govoru naglasil, da je skrb za narodne manjšine stalno prisotna v Sloveniji in da te skrbi ne sme in ne more nihče zanemarjati. Popit je ugotovil, da se položaj slovenske manjšine lani ni bistveno spremenil. Slovenci v Italiji še vedno

čakajo na odobritev zaščitnega zakona, v Avstriji pa se bije boj okoli dvojezičnega šolstva. Za Slovence na Madžarskem je Popit izrazil željo, da bi se njihov položaj še dalje izboljšal.

Predsednik slovenske vlade Sinigoj je predvsem opozoril na prizadevanja za gospodarski razvoj narodnih manjšin, kar bo Slovenija upoštevala tudi v svojem petletnem razvojnem načrtu. Sinigoj je poudaril pomen enotnosti vsega slovenskega naroda, ki ga poleg matice sestavljajo manjšine v zamejstvu in zdomci.

V imenu enotne slovenske delegacije iz Furlanije - Julijske krajine je trenutno stanje slovenske manjšine v Italiji orisal Viljem Černo, čigar izvajanja so dopolnili še nekateri člani enotne delegacije.

RADIO TRST A

■ NEDELJA, 19. januarja, ob: 8.00 Radijski dnevnik; 8.30 Slovenske popevke; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Mladinski oder: »Piši - briši!«, radijska igra (Dimitrij Kralj), RO; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Kmetijski tednik; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Nediški zvon; 14.40 Prva repriza: »Večni sopotniki«, Francois Villon: »Veliki testament«, prvi del; 15.25 Šport in glasba ter prenosi z naših prireditelj; 17.30 Neposreden prenos košarkarske tekme 2. lige Kidland Padova - Jadran, iz Padove poroča Saša Rudolf; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PONEDELJEK, 20. januarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20-8.00 Dobro jutro po naše: Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.10 40 let slovenskih radijskih oddaj v Trstu; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Tržaški oktet (umetniški vodja Janko Ban); 14.00 Kratka poročila; 14.10 Iz šolskega sveta; 15.00 Otroški kotichek: »Ali nas poznaš?«; 16.00 Iz zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Komorna skupina »Nuovo ricercare« iz Trsta; 18.00 Kmetijski tednik; 19.00 Radijski dnevnik.

■ TOREK, 21. januarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Nediški zvon; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Mladi mladim; 16.00 Med Brdi in Jadranom; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Komorna skupina »Nuovo ricercare« iz Trsta; 18.00 Cecilia Löveid: »Ali jeste galebe?«, radijska igra; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SREDA, 22. januarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Primorska diaspora v svetu; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Cecilijanka 1985: mladinski mešani zbor »Ojsternik« iz Ukeve, moški zbor »Fantje treh vasi« ter mešani zbor »Rupa-Peč«; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Gospodarska problematika; 15.00 »Čarobni globus«; 16.00 Od Milj do Devina; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Pianistka Neva Merlak v našem studiu, Aleksandr Skrijabin; 18.00 Poezija slovenskega zapada; 19.00 Radijski dnevnik.

■ ČETRTEK, 23. januarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Od Milj do Devina; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Koncert RAI iz Rima; 11.15 Melodični orkestri; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Slovenska popevka; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Ne prezirimo!; 15.00 Diskorama; 16.00 Na goriškem valu; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Češki mešani zbor Rosa iz Prage; 18.00 40 let slovenskih radijskih oddaj; 19.00 Radijski dnevnik.

■ PETEK, 24. januarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Na goriškem valu; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Mešani zbor »Soča« iz Kanala; 14.00 Kratka poročila; 14.10 Povejmo v živo!; 15.00 Iz filmskega sveta; 16.00 Iz zakladnice pripovedništva; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 19.00 Radijski dnevnik.

■ SOBOTA, 25. januarja, ob: 7.00 Radijski dnevnik; 7.20 Koledarček; 7.40 Pravljičica za dobro jutro; 8.00 Kratka poročila; 8.10 Kulturni dogodki; 10.00 Kratka poročila in pregled tiska; 10.10 Koncert v stolnici sv. Justa v Trstu: Hubert Bergant (orgle), Anton Grčar (trobenta); 11.30 Poljudno čtivo - Sestanek ob 12h; 13.00 Radijski dnevnik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Kratka poročila; 14.10 O Keltih: »Dežela brez jezika je dežela brez duše«; 15.00 Otroški kotichek: »Iz kota v kot«; 16.00 Popotovanje Duška Jelinčiča po Južni Ameriki; 17.00 Kratka poročila in kulturna kronika; 17.10 Harmonikar Corrado Rojac; 18.00 Dramska vetrovnica: »Večni sopotniki«, Francois Villon: »Veliki testament«, drugi del; 19.00 Radijski dnevnik.

Izdajatelj: Zadruga z o. z. »Novi list« — Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 — Odgovorni urednik: Drago Legiša — Tiska tiskarna Graphart, Trst, ulica Rossetti 14, tel. 772151

Kdo prijavlja šolarje k veronauku...

■ nadaljevanje s 1. strani

Tudi videmska pokrajina vključuje nekaj občin iz avstrijske zapuščine (Cervinjan, Oglej, Trbiž ...). V njih ni ne duha ne sluha o kakih navodilih niti ne o prijavnica za osnovne šole.

Nihče pa ne sanja, da bi rimska vlada izdala točna in dokončna navodila pravčasno pred 25. junijem. Na delu so šele pravni veščaki.

Sporno vprašanje le za osnovno šolo?

Zdi se pa, da je v goriški, tržaški in deloma v videmski pokrajini sporno vprašanje samo za osnovno šolo. Le v njej je priznan veronauku »poseben status« po starodavni avstroogrski tradiciji. Za vstop v otroški vrtec in v nižjo srednjo šolo naj starši torej kar brž prijavijo svoje otroke k veronauku. Pozneje, to je ob koncu šolskega leta pa bodo prijavljali za veronauk tiste, ki so že zdaj v šoli in se bodo prihodnje jesen premaknili v višji razred. Dotlej pa bo pač razjasnjen tudi problem veronauka v osnovnih šolah, ali bo ostal obvezen kot doslej ali bo postal fakultativen tudi v »odrešenih deželah«.

Nič skrbi nimajo v tej zmedi tisti starši, ki svojim otrokom nočejo oskrbeti ali dovoliti ali privoščiti izobraževanja v veronauku. Ostanjejo mirno doma, otrok bo imel dvakrat na teden »okence« med šolskim poukom in bo v življenju po svoji neizobrazbi poznal kvas zapadne kulture in zaklad resnične in celo razodete vere — krščanstvo — toliko, kolikor drugi zemljani poznajo afriški animizem, azijski budizem, tibetanski matriarhalizem, pa manj kot staroslovanske ali starogrške bogove — in bo po udobnem mostičku konzumizma dospel v najbolj grobi materializem.

Ni znano, ali se kdo iz julijskokrajinske dežele poteguje, da bi bilo pri nas priznано veronauku polnopravno »državljanstvo« v šolah vseh stopenj enako kakor na Južnem Tirolskem in ne samo v osnovnih učilnicah. Tudi ni znano, koliko mislijo v Rimu ustreči južnotirolskim zahtevam in koliko drobtin nameniti tudi Goričanom in Tržačanom, ki — razen denarja — ne terjamo od Rima nič takega, kar spada v kulturo.

Znano je le, da cela vrsta parlamentarcev ognjevito brusi svojih jezikov »svitli meč«, da bodo na prvem prihodnjem zasedanju lopnili po gospè ministrici Falcuccijski, ker je presekala gordijski voz tako, da je z zastopnikom italijanske škofovske konference, kardinalom Polettijem, podpisala pravilnik o uresničevanju tega, kar je bilo v zadnjih dveh letih že obilno predebatirano, premeleto, pretrešeno, urejeno, odobreno in slovesno uzakonjeno ter podpisano.

St. Žerjal

—o—

VESOLJSKA LADJA COLUMBIA

Amerikanci so v nedeljo, 12. t.m., izstrelili s Floride vesoljsko ladjo Columbia. Ladja bo ostala v vesolju pet dni. Gre za prvi vesoljski poskus izmed petnajstih, ki so na sporedu za leto 1986.

Poskus s Columbio so morali zaradi raznih vzrokov odložiti kar sedemkrat. V vesoljski ladji je sedem astronautov, ki so vsi Amerikanci. To je 24. polet ameriških vesoljskih ladij vrste Columbia. Med poletom bodo izstrelili v vesolje ameriški satelit za telekomunikacije ter bodo opazovali zvezdo repatico Halley.

Columbia se bo vrnila na Kanaveralski rtič na Floridi v petek, 17. t.m.

PRED KONGRESOM SSK V GORICI

■ nadaljevanje s 1. strani

deološka in svetovnonazorska prepričanja upoštevati to, kar jim je skupno.

Slovenska skupnost na Goriškem je do zdaj veliko naredila v korist celotne slovenske manjšine. Ni tu prostor za navajanje njenih uspehov, četudi bi to zaslužila. Če je zašla v krizo, je to po našem predvsem posledica utrujenosti njenih vodilnih ljudi, zaradi česar bi torej nujno potrebovali nove pomoči, sodelovanja svežih sil.

Tik pred pokrajinskim kongresom Slovenske skupnosti v Gorici izražamo iskreno željo, da bi zbor ne samo pomagal k odstranitvi trenutnih težav, temveč slovensko politično organizacijo vsestransko okrepil. Tako namreč zahtevajo splošni interesi celotne slovenske manjšine v Italiji.

RESNICA IN REVOLUCIJA

Absolutne, objektivne resnice o revoluciji ni in ne more biti, resnic je prav toliko, kolikor je pogledov nanjo. Če smo doslej večinoma poznali le resnico, kot jo je prikazoval zmagovalec, smo z odkritjem še neobjavljene drame Stanka Majcna dobili tudi prikaz resnice, kot jo je videl poraženec v revoluciji. To so bile uvodne misli, ki jih je izrekel v ponedeljek, 13. t.m., predavatelj v Peterlinovi dvorani v Trstu, Taras Kermavner, kot gost Društva slovenskih izobražencev in Kulturnega združenja Most. Majcnova Revolucija je krvava komedija v petih dejanjih, v kateri je pokojni avtor v zgodnjih 50 letih — tedaj je tekst nastal — odgovoril na agitke dramatikov, ki so heroizirali revolucijo v Sloveniji.

Majcen pripoveduje o medicincu, ki se pridruži ljudskemu odporu proti okupator-

ju. Toda stalinistični ukrepi, likvidacije političnih nasprotnikov ga privedejo na nasprotno stran, vse do sodelovanja z okupatorjem. Toda osrednja misel tega dela je v odklanjanju vsake oblike nasilja, v vztrajanju pri nekdanjih vrednotah. V nekem

V Društvu slovenskih izobražencev v Trstu bo v ponedeljek, 20. januarja, predaval dr. Emidij Susič. Govoril bo na temo: **Mladi: Stil življenja in vrednote.** (Rezultati sociološke ankete ob meji) Začetek ob 20.30.

smislu je torej nadaljevanje Cankarjevih Hlapcev, vendar se Majcnov Jerman upre rdečemu klerikalizmu.

Dražljivi tematiki je seveda sledila dokaj zanimiva in včasih tudi vroča razprava.

ZDA in Libija

Ameriško obrambno ministrstvo je znikalo tiskovna poročila, po katerih so Libiji sestrelili neko ameriško letalo v zalivu Sirte pred obalami Libije. Po drugi strani so Amerikanci priznali, da so izgubili neko letalo z letalonosilke Coral Sea, ki pa je zdaj na področju južno od Francije. Pri tem je šlo za nesrečo.

Libijski diktator Gedafi nadaljuje s propagandnimi intervjuji. Sprejel je šest častnikov, katerim je izjavil, da je pripravljen v svojem glavnem stanu v Libiji sprejeti samega ameriškega predsednika Reagana.

Iranski zunanji minister je pozval vse islamske države, naj dvignejo svoje kapitale v ameriških bankah. Rekel je, da je zamrznjenje libijskega imetja v Združenih državah v okviru gospodarskega bojkota tatvina.

Predsednik Bavarske Strauss je pozval osrednjo vlado v Bonnu, naj podpre ameriške gospodarske sankcije proti Libiji. Zahodnonemška policija je sprejela močne varnostne ukrepe za zaščito zunanjega ministra Genscherja, kateremu Gedafi grozi s smrtjo.

DIZDAREVIČ SE JE VRNIL IZ SOVJETSKE ZVEZE

Jugoslovanski zunanji minister Raif Dizdarevič je zaključil svoj štiridnevni obisk v Sovjetski zvezi. Ob povratku v Beograd je bilo objavljeno poročilo, ki pravi, da so politični pogovori potekali v odkritem vzdušju. Pri proučitvi mednarodnega položaja je bil dan poudarek zavzetosti za popuščanje napetosti in vlogi gibanja nevrščenih. Kljub različnim gledanjem glede izgradnje socializma in glede mednarodnega položaja ni nobenih ovir za nadaljnji razvoj dvostranskih odnosov na vseh ravneh.

PROSTOR MLADIH

Iz življenja slovenskih skavtov in skavtinja

Šolski verouk, priprave na skupna delna pravila Slovenske zamejske skavtske organizacije, razprava o razvejani dejavnosti v decembru ter o prihodnjem delu — to so bile osrednje točke redne mesečne seje tržaškega skavtskega vodstva, ki je bila 10. januarja.

Posebna komisija goriških in tržaških voditeljev je dovršila zahtevno delo poenotenja in posodobljenja pravil, tako da bo v desetem letu obstoja deželne Slovenske zamejske skavtske organizacije in v 35. letu skavtizma med nami prišlo v kratkem do odobritve obširnih pravil ter do formalne dokončne združitve fantovskih in dekliških, tržaških in goriških organizacij, ki so imele do leta 1976 čisto ločeno in samostojno življenje. Po obsežni razpravi bodo v prihodnjih mesecih občni zbori in skupno deželno zasedanje SZSO.

V času bred božičem so vse tri starostne veje (volčiči in veverice, izvidniki in vodnice ter roverji in popotnice) pripravile za svoje člane duhovna srečanja, za katera je bila značilna letošnja temeljitejša priprava voditeljev skupno z duhovnimi a-

Na kongresu CGIL tudi o naši manjšini

Na Pomorski postaji v Trstu je bil pred dnevi drugi kongres Nove delavske zbornice - CGIL. Pokrajinski tajnik Treu je podal uvodno poročilo, o katerem je trajala debata skoraj tri dni.

Na kongresu je sodelovalo 217 delegatov. Konec lanskega leta je imela CGIL v Trstu 27.226 članov. Kongres je odprl predstavnik upokojencev Mosetti, ki je pozdravil zborovalce in goste v italijanščini in slovenščini. Zborovalce so pozdravili župan Richetti in odbornika Martini ter Lokar.

Richetti je govoril o naraščanju pomena sindikatov ter o potrebi njihovega dialoga z javnimi upravitelji. Delavci naj sodelujejo pri razvoju podjetij in gospodarstva. Martini in Lokar sta opozorila na težavni položaj raznih podjetij v Trstu, med katerimi so veliki obrati, kot so Aquila-Total, Tržaški Lloyd, Terni, Sv. Marko-Tržaški arzenal ter še drugi.

Delavske organizacije — je poudaril Lokar — so zelo važne za reševanje gospodarske krize v Trstu. Tržaški občinski svet je o tem že večkrat razpravljal. Lokar je nato opozoril, kako je treba v Trstu ustvariti področje miru in sodelovanja. Prvi korak v to smer je zaščita slovenske narodnostne skupnosti, ki bo dokončno zaprla obdobje narodnostnih sporov v Trstu.

Da bi to olajšala — je zaključil prof. Lokar — Slovenska skupnost sodeluje s sedanji upravami. Upamo — je dejal — da bo to izboljšalo ozračje zaupanja v našem mestu.

Tajnik Treu je v svojem poročilu, ki je bila osnova za debato, obravnaval gospodarski položaj v Italiji na splošno in posebno v Trstu in naši deželi. V Italiji je zdaj dva milijona in pol brezposelnih in 650 tisoč delavcev je v dopolnilni blagajni. Izrekel je kritike proti vladi zaradi finančnega za-

kona za leto 1986 ter proti krajevnim upravam zaradi raznih pomanjkljivosti.

Posebno pozornost je Treu posvetil tudi zakonu za globalno zaščito slovenske manjšine v Italiji. Zaščita mora veljati tudi za Slovence v videmski pokrajini. Slovenske člane CGIL-a je pozval, naj se še posebej borijo za ta namen.

—o—

PREDSTAVILI SO KNJIGO PREDSEDNIKA BOLDRINIJA

V domu Antona Ukmarja pri Domju so v soboto, 11. t.m., predstavili knjigo vsedržavnega predsednika VZPI-ANPI Arriga Boldrinija z naslovom »Diario di Bulow«. Predstavitev je priredil krožek za družbeno-politična proučevanja »Che Guevara« skupaj s pokrajinskim odborom VZPI-ANPI. Na predstavitvi so poleg pisca knjige bili prisotni tudi številni gostje, med temi mnogi iz Slovenije.

Knjigo sta številnemu občinstvu predstavila Vladimir Kenda in Paolo Sema. Na večeru pa je nastopil tudi moški pevski zbor »Fran Venturini«, ki ga vodi Ivan Tavčar.

Uvodoma je prisotne in še posebej avtorja knjige pozdravil predsednik domačega društva Marjan Spetič. Knjiga je, kot sam naslov pove, predvsem dnevniški zapis medvojnih političnih, sindikalnih, a tudi vojaških dogodkov na področju Emilie-Romagne in preko njenih meja, to je na področju, na katerem je deloval Arrigo Boldrini. Avtor se je prisotnim zahvalil, nakar je prejel odličje prijateljstva, ki mu ga je izročil v imenu dolinske občine župan Švab.

ZDA IN VOLITVE NA FILIPINIH

Združene države si želijo, da bi na februarjskih predsedniških volitvah na Filipinih zmagala Corazon Aquino, vdova po umorjenem opozicijskem voditelju in glavni tekmeček sedanjega predsednika Marcosa. Tako je moč sklepati iz nedvoumne izjave, ki jo je v Washingtonu podala zasebna organizacija »National defense Council«; organizacija je znana po tem, da je v tesnih stikih z ameriškim predsednikom Reaganom. »Gospa Aquino zagovarja demokratična in nekomunistična stališča, njena izvolitev pa bi tudi predstavljala pomladitev demokracije na Filipinih«, je rečeno v izjavi že omenjene organizacije. Gospa Aquino ima dobre izglede za zmago na predsedniških volitvah, zlasti odkar se je opozicija proti Marcosu odpovedala tekmovanju v lastnih vrstah in se je zedinila ob kandidaturi osebe, katere popularnost se na Filipinah veča iz dneva v dan.

PO TERORISTIČNEM ATENTATU V RIMU

Notranji minister Scalfaro je povedal, da je italijanska policija odkrila, kako so arabski teroristi poleg atentatov na letališču v Rimu in na Dunaju hoteli napasti še neko tretje evropsko letališče.

Scalfaro ni hotel povedati imena tega letališča. Pač pa je pojasnil, da je italijanska policija ta teroristični načrt odkrila takoj po atentatu na Fiumicinu. Ime držijo v tajnosti, da ne bi prišlo še do večje napetosti zaradi mednarodnega terorizma.

STAVKAJO USLUŽBENCI OBČINSKEGA POGREBNEGA PODJETJA

V času, ko je tudi smrt izgubila svoje človeško dostojanstvo, ko so pogrebi v mestih in večjih krajih postali že skoraj serijsko izvršeno delo, ni nič čudnega, če slišimo, da stavkajo tudi uslužbenci občinskega pogrebne podjetja.

V Trstu je splošno znano, da je to problem, ki je silno pereč, saj tako visoka umrljivost kot slabo urejene pogrebne strukture in delovni pogoji nedvomno delajo velike težave ne samo družbi, ampak tudi ljudem, ki so zadolženi, da pospremijo k zadnjemu počitku umrle.

Stavkajoči uslužbenci občinskega pogrebne podjetja, ki so včlanjeni v avtonomni sindikat CISAL, so oklicali stavko, s katero pa se strinjajo tudi uslužbenci, ki so včlanjeni v druge sindikate. Kljub sestankom se zdi, da trenutno stanje še ni razjasnjeno. Zahteve stavkajočih so, kot kaže, upravičene. Med drugim se zavzemajo za preureditev tržaške mrtvašnice.

Slovenski kulturni klub vabi v soboto, 18. januarja, na sestanek literarnega krožka, ki ga vodi prof. Zora Tavčar-Rebula.

Vsebina: 1. Edvard Kocbek - pesnik; 2. Stirje sodobni romanopisci - primerjalna analiza.

Začetek ob 18.30.

KPI PROTI PREMGOVNI CENTRALI

Deželno vodstvo Italijanske komunistične stranke se je odločno izreklo proti gradnji še ene premogovne centrale na ozemlju Furlanije-Juljske krajine.

Komunistično vodstvo spominja, da je parlament odobril spremembo državnega energetskega načrta v pričakovanju manjše potrošnje energije v prihodnjih letih. Istočasno poziva državno družbo Enel, naj odstrani okuževanje okolja.

PREJELI SMO:

Kmetijski vodovod in dežela

Splošna zahteva kmetovalcev in drugih dejavnikov po preskrbi zadostne količine vode za kmetijske potrebe tako na tržaškem kot na goriškem Krasu je pri najvišjih deželnih oblasteh končno naletela na ugoden odziv. Ob priliki proračunske razprave za leto 1986 sredi decembra lani je to vprašanje postavil na dnevni red deželni svetovalec Ssk dr. Štoka ter predložil zadevno resolucijo, ki jo je predsednik Biasutti v celoti osvojil, kar pomeni, da je postala sestavni del odborovega programa.

Sprejeta resolucija Ssk ugotavlja, da je nadaljnji razvoj tipičnih tukajšnjih kmetijskih dejavnosti, kot so cvetličarstvo, vrtarstvo in vinogradništvo tesno povezan z razpoložljivostjo zadostnih količin vode v kmetijske namene po ceni, ki naj upošteva zgolj žive stroške. Uresničitev tega objekta bi ne samo bistveno povzdignila raven kmetijstva pri nas, temveč bi omogočila še druge stranske dejavnosti in s tem poveča-

Kulturne pobude tržaške pokrajine

V pravkar minulem letu 1985 je odborništvo za kulturo in odnose s slovensko manjšino, ki ga vodi prof. Zorko Harej, izvedlo vrsto pomembnih pobud v luči posredovalne vloge med italijansko in slovensko kulturo ter enakopravnega uveljavljanja slovenskega jezika.

Kot prvo takšno pobudo moramo omeniti veliko razstavo o kmečki arhitekturi na Krasu z naslovom »Kamnita hiša« na Pomorski postaji, ki se je zaključila januarja 1985 in je privabila več tisoč obiskovalcev, med temi mnogo italijanskih someščanov. Za Slovence je bilo posebno važno, da je bilo vse gradivo od programa do reklamnih lepakov in bogato ilustriranega kataloga v slovenščini in italijanščini.

Lani v jeseni je bila v občinskem muzeju Revoltella razstava avstrijskih slikarjev, pripadajočih tako imenovani avantgardi, pri kateri je prav tako prišla do izraza enakopravnost slovenščine, kar je sicer motilo nekatere višje tržaške kroge na sami otvoritvi, vendar drugih posledic ni bilo. Potem je tu raziskava o glasbi na Tržaškem v obdobju od 1800 do 1950 in tej sledeča prireditve dveh italijanskih in dveh slovenskih vokalnih koncertov v mali dvorani Verdijevega gledališča; zaključek poldrugetne raziskave o knjižnicah na ozemlju tržaške pokrajine s predstavitev njenih rezultatov in obravnavo knjižničarskih problemov s strani vrhunskih strokovnjakov na tem področju 19. decembra. Razstava je med drugim pokazala, da na Tržaškem obstaja 613 javnih in zasebnih knjižnic in od teh jih več kot 386 razpolaga z nad tisoč knjigami. Konec minulega decembra se je tudi zaključil ciklus božičnih zborovskih in instrumentalno komornih koncertov v dvorani Cristallo prav tako s slovenskimi programi in reklamnim materialom.

Tržaška pokrajina je podprla tudi odlično razstavo o slovenski protestantski reformi na Pomorski postaji od 23. do 28. decembra in uradno prevzela zadevno pokro-

viteljstvo nad njo. Slovenski narodni in študijski knjižnici iz Trsta, ki je to razstavo organizirala skupno s tržaško univerzo in NUK iz Ljubljane, je dodelila v ta namen ustrezen prispevek.

Odborništvo za kulturo tržaške pokrajine ima v letošnjem letu še naslednje pobude: revijo manjšinskih gledališč, posvet o ekonomiji jezikov in manjšin, predvajanje cikla jugoslovanskih filmov, nadaljevanje raziskave o glasbi, razstavo o arhitektu Pulitzerju ter o miramarskem princu Maksimilijanu.

—o—

Božični koncert tržaške ZCPZ

Kot je že tradicija je tudi letos Zveza cerkvenih pevskih zborov iz Trsta priredila koncert božičnih pesmi v tržaški stolnici. Tokrat je zbor, ki so ga sestavljali številni pevci raznih pevskih zborov Trsta in okoliških vasi, vodil prof. Zorko Harej. Spremljala pa ga je prof. Dina Slama.

Zbor je ubrano zapel deset pesmi. Številni poslušalci, ki so prišli v stolnico, so tako lahko poslušali vrsto priljubljenih božičnih pesmi. Začeli so s priredbo benečanske pesmi. Ta dan je usega veseja, ki jo je priredil Pavle Merku. Sledile so si naslednje skladbe: Vrabčeva priredba ljudske Eno novo pošto, Riharjeva Na polnoči grede, Premrlova Dete je mati v jasli dala, in v prvem delu še Vodopivčeva Oj, Betlehem.

Božično misel je med kratkim premorom podal g. Franc Pohajač. V drugem delu pa je zbor pod Harejevimi vodstvom zapel naslednje skladbe: Pesem Sveta noč, Le ena zvezda gori Jerka Grziniča, Ciganovo V sveti noči, pesem Antona Jobsta Pastirca iz spanja, Harejevo Svetonočno in za konec še Rihar-Premrlovo Zveličar nam je rojen.

Ves spored je povezovala, recitirala in napovedovala prof. Tanja Prinčič-Mamolo. Po koncertu je bil v stolnici sv. Justa še blagoslov, pri katerem so s petjem sodelovali ne le nastopajoči pevci, ampak vsa cerkev.

»LISTA« ZAHTEVA ŽUPANA V TRSTU

Na nedeljskem (12. t.m.) zborovanju Liste za Trst so sklenili, da ostanejo strankni vodstveni organi nespremenjeni do sredine junija. Določili so nove funkcije političnega tajnika, pri tem pa je Gianni Giuricin umaknil svoj odstop. V tem času bo vodil pogajanja v zvezi z izvajanjem dogovorov s strankami glede vodilnih mest v občinski in pokrajinski upravi. Dogovori predvidevajo na občini listarskega župana namesto dosedanega krščanskega demokrata Richettija, na pokrajini pa demokrščanskega predsednika namesto dosedanega listarja Marchia. Lista za Trst se zavzema tudi za vstop v deželno vlado.

la možnosti zaposlitve domačega prebivalstva.

Deželni odbor Furlanije - Juljske krajine je zahtevo po uresničitvi kmetijskega vodovoda osvojil kot »nujno in neodložljivo« potrebo.

S to politično obvezo deželnega odbora je bil dosežen zelo pomemben korak v okviru naporov za splošni gospodarski dvig tako kraškega področja kot tudi drugih predelov tržaške pokrajine, za kar gre Slovenski skupnosti dolžno priznanje. Nadaljnji naporji bodo morali sedaj biti usmerjeni v to, da se zagotovijo tudi ustrezna finančna kritja.

S tem v zvezi moramo še povedati, da uresničitev kmetijskega vodovoda spada v okvirni dolgoročni program za splošen gospodarski povzdig Krasa, ki ga je izdelala gospodarska komisija Slovenske skupnosti, v okviru katere ga je posebno zavzeto zagovarjal član dr. Jože Škerk.

KONCERT BOŽIČNIH PESMI V DOBERDOBU

V nedeljo, 12. t.m., je bil v cerkvi sv. Martina v Doberdolu koncert božičnih pesmi, ki sta ga priredila župnija in S.K.D. »Hrast« iz Doberdoba.

Kot so uvodoma povedali, je to bil prvi koncert božičnih pesmi, ki ga župnija in društvo priredita po desetih letih. Za letošnji koncert so prireditelji povabili v Doberdob moški zbor »Fantje izpod Grmade«. Zapel je pet pesmi pod vodstvom Iva Kralja. Kot prva je ob orgelski spremljavi Lucije Lavrenčič zadonela Vrabčeva pesem Ura je polnoči, kot zadnjo pa so zapeli Riharjevo Prisvetil je veseli dan. Sledil je nastop Dekliškega zbora iz Števerjana, ki ga vodi Anka Černic. Števerjanska dekleta so svoj nastop začela z Jericijevo priredbo pesmi Ura je polnoči, zelo pristrčno so zapele Uspavanko Jezuščku, ki jo je priredil Fabiani, svoj nastop pa končale s pesmijo Počivaj, milo Detece, ki jo je uglasbil skladatelj Ačko.

Sledil je zanimiv nastop župnijske glasbene šole z ansamblom, ki igra na Orff instrumente. Otroci so ob tej priložnosti zaigrali pod vodstvom Lucije Lavrenčič znano Sveto noč in Jingle bells, obe pesmi je priredil za Orff instrumente Hilarij Lavrenčič.

Ta je tudi vodil prerajeni doberdobski zbor »Hrast«, ki ga je na elektronskih orglah zelo dobro in smiselno spremljal Alessandro Arbo. Tudi ta zbor je zapel pet pesmi. Vse so bile precej zahtevne. Omenili bi Renerjevo Božično noč z lepo solo vlogo za sopran in Glorio Hilarija Lavrenčiča. Skladbo, ki nam obeta, da se bo Lavrenčič kmalu razvil v kvalitetnega in plovitega skladatelja nove generacije.

NOVO ZASEDANJE SKUPNOSTI ALPE - ADRIA

V Trstu bo kmalu novo zasedanje Skupnosti 11 dežel Alpe-Adria. Razpravljali bodo o avtonomijah in zakonodajnih pristojnostih teh dežel.

Predsednik deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine Solimbergo je imel o zasedanju posvete v Ljubljani s predsednikom slovenske skupščine Hafnerjem. Sestal se je tudi s predsednikom slovenske vlade Šinigojem. Glede sklicanja konference so ugotovili popolno soglasje.

Solimbergo bo v kratkem odpotoval v Zagreb, kjer bo prav tako razpravljajal o pripravah na to konferenco. Hrvatski zdaj pripada predsedstvo Skupnosti Alpe-Adria.

R. Frandolič popolnoma oproščen

Tajnik Mladinske sekcije Slovenske skupnosti za Goriško Renco Frandolič ni zagrešil nobenega kaznivega dejanja in je zato popolnoma oproščen. Tako se glasi razsodba, ki jo je v petek, 10. t.m., razglasilo sodišče v Gorici, pred katerim je potekala drugostopenjska obravnava proti Frandoliču, ki je bil svoj čas obtožen, da se je pregrešil zoper volilne predpise, ko je v juniju leta 1983 Mladinska sekcija Slovenske skupnosti razobesila v treh doberdobskih javnih lokalih lepak, s katerim je vabila na tabor Slovenske mladine.

Po ovadbi uslužbenke doberdobskega volilnega urada so orožniki zasegli lepake in prijavili Frandoliča sodišču. Obtožen je bil, da je dal razobesiti volilne letake v krajih, ki jih ne predvideva volilni zakon. Na prvostopenjski obravnavi ga je okrajni sodnik v Trzinu oprostil zaradi pomanjkanja dokazov, proti razsodbi pa je bil vložen priziv, ker je Frandolič želel, da sodišče prizna, da ni zagrešil nobenega kaznivega dejanja. To je tudi dosegel na sodišču v Gorici, ki je izreklo povsem oprostilno razsodbo. Frandoliča je branil odv. Cattarini.

Jubilejno božično petje na Mirenskem Gradu

Ob veliki udeležbi poslušalcev je v nedeljo, 12. t. m., na Mirenskem Gradu potekala 10. jubilejna božičnica novogoriškega pastoralnega področja. Na njej vsako leto nastopajo cerkveni pevski zbori predvsem iz novogoriške in doberdobske dekanije, ki imajo tako redko priložnost, da se predstavijo tudi širšemu občinstvu, ne pa samo domačemu ob rednih nedeljskih mašah.

Letošnja božičnica se je pričela z mašo, ki sta jo pevsko oblikovala odrasli in mladinski pevski zbor s Kapele pri Novi Gorici. Oba sta pokazala, kakšno naj bi bilo res vzorno sodelovanje zbora in tudi ljudstva pri bogoslužju. Skupno ljudsko

petje nepogrešljive Gruberjeve Svete noči je pomenilo prehod v drugi del božičnice, v katerem so nastopili posamični pevski zbori. Po vrstnem redu so bili to pevci iz Bukovice, Vrtojbe, Grgarja-Ravnice, Batuj, Bilj, Nove Gorice (Kristus Odrešenik), z Vogrskega, iz Štmavra, Mirna in Šempetra. Treba je pohvaliti prireditelje, da redno povabijo tudi po en zbor iz zamejstva, pa tudi iz krajev na Primorskem, zunaj formalnih meja novo goriškega pastoralnega področja.

Privlačna versko-kulturna prireditelja se je zaključila s priložnostnim nagovorom mirenskega župnika Mirka Žaklja, sledil je nastop združenih pevskih zborov s tremi božičnimi pesmimi. Skromnejša zakuska v prostorih Doma duhovnih vaj je nato pomenila tudi priložnost za utrjevanje strokovnih in prijateljskih vezi med pevci in dirigenti.

—o—

POTRES V BENEČIJI

V nedeljo, 12. t.m., se je ob 22.04 močno tresla zemlja v vzhodni Beneški Sloveniji nedaleč od Čedadada. Tržaški geofizikalni zavod je na področju Čedadada, blizu meje zabeležil potresni sunek, ki je dosegel peto stopnjo na Mercallijevi lestvici. Središče potresa je bilo na področju hriba Ivanac, zahodno od reke Nadiže in sunek je povzročil precej preplaha med prebivalstvom. Nekateri so potresni sunek občutili tudi v Trstu, močnejše so ga občutili v Gorici. Potres ni povzročil nobene gnotne škode, le ljudje so se razbežali na prosto, a so se kmalu vrnili v svoje domove. Potres so občutili tudi onstran meje, predvsem na Tolminskem.

V SPOMIN NA NADŠKOFA COCOLINA

V goriški stolnici je bila konec prejšnjega tedna maša zadušnica ob četrti obletnici smrti nadškofa Cocolina. Daroval jo je sedanji nadškof Bommarco ob somaševanju obeh glavnih vikarjev msgr. Ristitsa in msgr. Simčiča. Verskega obreda so se udeležili številni predstavniki goriškega političnega in družbenega življenja. Med obredom je rajnemu nadškofu v spomin spregovoril njegov naslednik, sedanji nadškof Bommarco.

INFRASTRUKTURE V FURLANJI - JULJSKI KRAJINI

V Vidmu so se v soboto, 11. t.m., sestali tajniki strank vladne večine in deželni parlamentarci pod vodstvom predsednika deželnega odbora Biasuttija. Razpravljali so o dokončanju cestnih in železniških zvez v deželi, ker je Furlanija-Juljska krajina most med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Vzhodno Evropo.

O istem vprašanju je deželni odbor imel pogovore s predsednikom državnih železnic Ligatom. Ta se je sestal tudi z rektorjem tržaškega vseučilišča Fusarolijem ter s predsednikom vseučiliškega zavoda za mednarodne prevoze Materninijem.

V torek, 14. t.m., si je Ligato ogledal gradnjo avtomobilske ceste Videm - Trbiž ter priprave za podvojitev tabeljske železnice.

Božični koncert v Ronkah

Z božičnim koncertom, ki je potekal kot običajno v cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah, se je prvo nedeljo v januarju zaključilo tradicionalno srečanje Slovencev v Laškem. Tokrat je domača slovenska verska skupnost povabila mešani pevski zbor F. B. Sedej iz Števerjana, ki se je predstavil številnemu občinstvu pod vodstvom Tomaža Tozona.

Pozdravne besede je posredoval Karel Mučič, msgr. Oskar Simčič, škofov vikar za Slovence, pa je podal priložnostno misel. V imenu domače občinske uprave je spre-

govoril knjižničar D. Devetak, ki je med drugim čestital ženskemu pevskemu zboru za petletno delovanje na območju Ronk in v Laškem na splošno. Devetak je tudi voščil za novo leto 1986.

Po koncertu pevskega zbora iz Števerjana je bila zahvalna liturgija, ki sta jo vodila msgr. Simčič in domači župnik msgr. Virgulin. Sledilo je prijetno srečanje v bližnjih prostorih ob kapljici domačega vina in zakuski, ki so jo pripravile domačinke.

K. M.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Zadnja številka revije Most

Pred dnevi smo dobili v roke zadnjo lansko številko revije Most, katere glavni urednik je Aleš Lokar, odgovorni urednik pa Vladimir Vrelec. Revija je zvesta svoji tradiciji in izhaja dvojezično, se pravi v slovenščini in v italijanščini. Na prvem mestu je objavljen daljši, vsekako zanimiv sestavek Damjana Prelovška z naslovom Terezijanski Trst. Gre za natančen opis nastajanja terezijanskega predmestja, ki je še danes življenjski del Trsta. Sestavek krasijo nekatere slike splošnega načrta terezijanskega mesta in načrta mesta Trst iz leta 1730.

Aleš Lokar objavlja povzetek iz govorov, ki jih je imel v tržaškem občinskem svetu. Avtor je namreč občinski svetovalec in občinski odbornik, izvoljen na listi Slovenske skupnosti. Sestavek, katerega naslov je »Izrabljanje narodnostnih čustev in ovire pri sožitju v Trstu«, pravi med drugim, da so nerešena vprašanja Slovencev predmet najrazličnejših političnih interesov, čemur se v večstrankarskem političnem redu ne da izogniti. Na dlani pa je — poudarja avtor — da bo vprašanje okoli njihove zaščite izginilo, ko se bo italijanski del Trsta sprijaznil s prisotnostjo Slovencev kot povsem naravnim dejstvom, enim izmed mnogih pojavov drugačnosti in različnosti, in torej s pojavom, ki je splošno človeški. Med čeri, ki ovirajo medsebojno razumevanje in sodelovanje, Lokar prišteva dejstvo, da je fašizem porinil mnogo Slovencev v naročje levičarskih ideologij, na kar pozabljajo tisti, ki očitajo Slovincem, da se večinoma opredeljujejo za levičarske stranke. Pozabljajo tudi na zasluge marksistov, ki so znali dati Slovincem na Primorskem učinkovite organizacijske in politične rešitve. Mogoče bo trajna gospodarska kriza v deželah,

POPRAVEK

V noveli Stanka Vuka »S potovanja po Krasu«, objavljeni v božični številki Novega lista z dne 19. decembra 1985, se je zaradi naglice prikradlo nekaj neljubih napak. V tretji koloni na 8. strani desno zgoraj se mora stavek v 7. in 8. vrsti pravilno glasiti takole: »Spekli so v treče in v treče jo je zavrnil.« Razlaga manj znanih besed na 9. strani pa se mora glasiti tako: ožep = žepek, ožepec (lat. *satureia montana*), prijetno dišeča divja rastlina
leviž = tudi luviza, rastlina, ki jo na Krasu gojijo pri domovih zaradi lepega vonja

kjer so levičarji na oblasti, nadaljuje Aleš Lokar, prispevala k spoznanju, da ni blagostanja brez svobodnega trga in podjetništva. Človek, ki ni svoboden, ne razvija dovolj svoje podjetnosti in ne izkorišča v polni meri svojih ustvarjalnih sposobnosti. Tradicionalna desnica zna spretno izkoriščati vse to, naglašala Lokar, in sedanjo krizo jugoslovanskega gospodarstva in šibkost dinarja v svoji protislovenski politiki. Z levičarstvom je povezano še manihejsko prepričanje, da se človeštvo deli na napredne in reakcionarne ljudi, mimo njihovih osebnih lastnosti in različne civilizacijske stopnje skupin in posameznikov.

Iz zadnje številke revije Znamenje

Pred nekaj dnevi smo dobili v roke zadnjo lansko številko revije Znamenje, ki izhaja v Mariboru in jo ureja uredniški odbor, v katerem sta glavni urednik Rafko Vodeb, odgovorni urednik pa France Vodnik. Gre za revijo, ki jo izdajajo slovenski kristjani, zaradi česar najdemo v zadnji številki tudi tole misel: »Uredniški odbor želi prijateljem in bralcem Znamenja, da obhajajo božične praznike z mislijo na skrivnost človeka, ki je prišel, da svet počloveči v ljubezni, ki presega svet in človeštvo. Novo leto naj vsem to spoznanje okrepi.«

Tudi v tej številki sta s svojimi prispevki prisotna škof Vekoslav Grmič in Jože Rajhman. Slednji je velik poznavalec Primoža Trubarja, ki mu posveča sestavek z naslovom »Na pragu Trubarjevega leta« ter študijo z naslovom »Trubarjev antropocentrizem«. Raihman med drugim piše, da mineva letos 400 let od Trubarjeve smrti, zaradi česar je »obletnica tako pomembnega moža za usodo slovenstva nasploh obletnica, ki noče biti zgolj spomin, temveč hoče osmisliti nanovo slovensko pot v prihodnost«. Leto 1986 naj bi bilo zapisano, nadaljuje Raihman, v slovenski narodni in kulturni zavesti kot leto Primoža Trubarja. Avtor svoj sestavek takole zaključuje: »Na pragu Trubarjevega leta je vprašanje pred nami: sprejeti Trubarja kot očeta, preroka, brata pomeni biti hvaležen tistemu, ki je tvegati biti pregnan iz svoje domovine, da bi se vanjo vrnil po 400 letih z zavestjo, da je ohranil slovenski rod s svojo besedo, svojim nepodkupljivim značajem, svojo drugačnostjo. Pokazal nam je, da je pot v

Tudi take miselne usedline, zaključuje svoj sestavek Aleš Lokar, zavirajo Slovence pri njihovem razmerju do okolja, tako znotraj kot na zunanaj, saj ne smeš svobodno navezovati stikov z ljudmi, marveč samo v skladu z navodili strank in organizacij, ki imajo naprednost v zakupu.

Revija objavlja več pesmi Edvarda Kocbeka, ki jih je naravnost mojstrsko prevedla Jolka Milič. Dalje objavlja dve daljši pesmi Milene Merlak ter nekaj pesmi Valerije Sisto Comar. Taras Kermauner je v reviji prisoten z dvema temeljitima sestavkoma. Prvi obravnava freske Tone Kralja na Primorskem s posebnim ozirom na avbersko cerkev, drugi sestavek pa ima naslov: Tema despota v povojni slovenski dramatik. Lev Detela je prisoten s polemičnim sestavkom z naslovom: »Vidmarijana ali vprašljivost nekritične kritičnosti«. Na koncu revija objavlja nekaj recenzij publikacij Marije Pirjevec in Fulvia Tomizze.

prihodnost v različnosti svetovnega nazora, toda v edinstvi z veliko preteklostjo, katere začetnik je bil on — Primož Trubar«.

V drugem sestavku Jože Rajhman opozarja, da se prva slovenska knjiga začneja z mislijo na človeka. »Ne začneja se, kot bi morda pričakovali, z mislijo na Boga Stvarnika, ki ustvarja, temveč se začneja pri ustvarjenem — človeku. Tako je Trubar že v prvi knjigi nakazal, kaj je njegova teologija«. Njegova teologija je pravzaprav — piše Rajhman — antropologija, le da izraz pravilno razumemo. Tudi s tem sestavkom je Jože Rajhman dokazal, da je odličen poznavalec Primoža Trubarja.

Vekoslav Grmič je napisal sestavek z naslovom »Pogled na človeka z bibličnega in marksističnega vidika«. V središču pozornosti je torej marksistično in krščansko gledanje na človeka. Grmič med drugim takole pravi: »Marksizem je imanentno humanistično gibanje, kolikor imamo v mislih njegove poglede na človeka in človeštvo, krščanstvo pa je hkrati naravnano na transcendenco, zato pomeni še nekaj več, naj mislimo na navdih, spodbudo ali cilj, eshatološki cilj. To je njuna razlika, ki pa hkrati nakazuje možnost dialoga. Hodimo lahko skupno pot in sodelujemo, čeprav to ne more izčrpati vse vsebine krščanstva. Pri tem pa ni treba omalovaževati razlik med marksističnimi in krščanskimi pogledi na svet, čeprav niso tako pomembne za praktično antropologijo, ki jo zagovarjata marksizem in krščanstvo, ki izhaja iz obeh nazorov. Te razlike seveda ne smejo tako stopati v ospredje, zaključuje Grmič, da bi onemogočale skupno delo za vse tisto, kar nam je v resnici skupno.

Jasno je, da se Vekoslav Grmič ustavlja le pri abstraktni konfrontaciji obeh gledanj na svet, pozabljajoč morda na dejstvo, da je sodelovanje med marksisti in kristjani v večini primerov otežkočeno, da ne rečemo celo nemogoče iz preprostega razloga, ker prvi ne priznavajo oziroma težko priznavajo politični in miselni pluralizem in »pravila igre«, kot pravimo nepisanim predpisom, ki urejajo javno življenje v demokraciji.

V reviji dalje najdemo prispevke Jožeta Ramovša, Dušana Rutarja in Ivanke Tadini. Iz nemščine sta prevedena prispevka Hermana Hessa in znanega katoliškega disidentskega teologa Hansa Künga. Se dokaj zanimivi so Zapis izpod peresa Vekoslava Grmiča in drugih sodelavcev. V poglavju Razmišljanja najdemo sestavek z naslovom »Je lahko biti kristjan?« ter dalje sestavka

Zadnji koncert v goriškem avditoriju

Koncert ob zaključku leta, ki se je odvijal 30. decembra v goriškem avditoriju v nabito polni dvorani, je uspešno zaključil enoletno delovanje, ki ga je z intenzivnim navdušenjem razvilo društvo »Lipizer«, ko je med letom skušalo obogatiti in ovrednotiti glasbeno življenje našega mesta s svojimi pobudami, to je z »Nedeljskimi koncerti«, z »Večernimi koncerti«, »Izborom mladih deželnih koncertistov«, z orientativnimi glasbenimi tečaji in »Mednarodnim violinskim nagradnim natečajem M⁰ Rodolfo Lipizer«.

Orkester Lipizer je odprl koncert s Händlovo »Pastoralo« skupno z orkestrom »Opera giocosa« dežele Furlanije-Juljske krajine pod vodstvom Severina Zannerinija. Sledil je Koncert za violino in orkester, Mozartovo delo K216, kjer je

violinist Kino Masayuki ganjeno in hkrati briljantno prikazal sveže delo avstrijskega skladatelja. Še zlasti sta ugajali naslednji dve skladbi, Beethovnovi »Romanci« v G duru in F duru, ki ju je glasbenik tako zavzeto izvedel, da je občinstvo zahtevalo ponovitev kar dvakrat. Masayuki je obkral odigral Paganinijeva skladbo: Capriccio št. 10 in Capriccio-arrivederci. Ob zaključku je orkester, še vedno pod taktirko Zannerinija, odigral Schubertovo 5. simfonijo, v kateri se mojstrsko prepletajo instrumentalni dialogi in fina amalgamacija.

Novoletno voščilo je občinstvu izrekla napovedovalka Chiara Bledig ob spremljavi »polke pizicato« izven programa.

L. Q.

dalje na 8. strani ■

G. Franc Malalan - zlatomašnik

Kdo ne pozna idilčne kraške točke na Vejni, od koder se Marijino svetišče razgleduje na morskogladino in tržaško mesto, zvečer pa opozarja nase z močnimi žarometi? Precej manj idilčno je seveda, ko se vanj zaganja burja ali razsaja vihar.

V to svetišče je bil pred 16 leti nameščen sedanji zlatomašnik g. Franc Malalan, doma z Opčin. Študije z dvojnimi doktoratom je opravil v Rimu in bil tam posvečen v duhovnika 21. decembra 1935. V Frascatiju blizu Rima je na božično noč odpel svojo prvo slovesno »Glorio« Perosijeve maše »Hic est Corpus meum«, ki jo je izvajal zbor bogoslovcev. 35 let je kot duhovnik klaretinec deloval v Rimu, Frascatiju, Rieti in slednjič v Kataniji na Siciliji, kjer je dočkal svoj srebrni duhovniški jubilej.

Baletni večer

Na povabilo Slovenskega stalnega gledališča v Trstu je v soboto, 11. januarja in nedeljo, 12. januarja, nastopil Balet Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane. Predstavil je dve svoji uspešni postavitvi, in sicer Ples kadetov Johana Straussa in Zgodbo o vojaku Igorja Stravinskega.

Ples kadetov je lepljenka Straussovih najbolj znanih instrumentalnih del, ki jih je znani plesalec in koreograf David Lichine združil v harmonično celoto in na njih zasnoval baletno predstavo. Zgodba je kratka in preprosta. Učenke dekliške šole na Dunaju pričakujejo obisk kadetov iz bližnje vojaške akademije. Ravnateljica šole in dekleta se z veliko nestrpnostjo pripravljajo na plesno prireditev in program posameznih točk. Končno se ples le začne in veselo razpoloženje objame mladi svet.

Zgodba o vojaku pa pripoveduje o vojaku, ki si med dolgo potjo domov privošči nekoliko počitka, pobrska po svoji torbi, izvleče iz nje majhne gosli in si zaigra lepo melodijo. Vojak pa ima smolo, saj naleti na vraga, ki ga pregovori, da sklene z njim kupčijo: svoje male gosli zamenja za čarobno knjigo, ki mu bo sicer pripomogla do »neizmernega bogastva«, vendar mu ne bo prinesla sreče. Vojak se bo končno le znebil knjige, ponovno pridobil svoje gosli in z njihovo glasbo ozdravil princeso, ki mu bo postala žena. A družinska sreča bo kratka.

Režiser in koreograf Zgodbe o vojaku je Milko Šparemblek, koreografinja Plesa kadetov pa Božica Lisak.

LADJEDELNICA V TRŽIČU

Na ponedeljkovem (13. t.m.) zborovanju delavcev tržiške ladjedelnice, ki so vpisani v dopolnilno blagajno, so prisotni pozitivno ocenili načrt družbe Fincantieri za premostitev težav v obratu. Trenutno je od skupnih 3.500 zaposlenih 1.300 delavcev v dopolnilni blagajni. Po omenjenem načrtu naj bi se vsi vrnili na delovno mesto, in sicer postopno pred koncem septembra. Ladjedelnici so namreč naročili več pomembnih gradenj. Poleg sedanje ploščadi Miconeri bodo zgradili še pomožno ploščad za isto družbo, petrolejsko ladjo za družbo Snam in mogoče še nekaj ladij.

Delavci bi zdaj radi z vodstvom podjetja dosegli še sporazum o organizaciji dela. Kritizirali pa so veliko število predčasnih upokojitev, zaradi katerih se nižata skupno število zaposlenih in delovna sposobnost obratov.

Od leta 1969 deluje na Vejni. Tukaj razdaja svoje duhovniške talente, vedno prijazen in skromen, na voljo za vsako duhovno potrebo v spovednici ali izven nje, z vsemi enako evangeljsko preprost. Toda mladeniško navdušen najsi označja božjo besedo ali obhaja evharistijo. Menda ni dela, ročnega ali katerega koli, da se ga ne bi g. Malalan lotil: od gojenja kraških cvetličnih gred preko skrbi za svetišče do oskrbe bolnega sobrata.

Gotovo mu je drhtelo srce, da je mogel na letošnjo sveto noč praznovati zlatomašni jubilej v »cerkvi svoje prve ljubezni, otroških sanj in najlepših spominov«, kot je sam dejal. Prevzet od božične skrivnosti je pokazal na jaslice in strnil svoja čustva v »eksplozijo božje ljubezni« ter dopolnil: »To je res dan, ki ga je naredil Gospod, radujmo in veselimo se ga!« Kako tudi ne, saj je njegova župna cerkev sv. Jernej kar sijala v prazničnem razkošju luči in cvetja. Venec narodnih noš in skavti v kroju so obkročili oltar, polna cerkev ljudi, zlasti pa številna obhajila, so v polni meri dokaz, kaj vernemu človeku pomenita Cerkev in duhovnik. Čar ponavljajočega se praznovanja svetega Rojstva, trajno izzivajočega, vedno zbudi nekaj novega. Človek naravnano po božji besedi, ne more brez Cerkev in duhovnika, ki je božjo besedo dolžan oznanjati in utrjevati. Zato so boleče odjeknile besede zlatomašnika: »Gorjé, če se bodo ponavljale samo srebrne in zlate maše! Kaj bo z našim Krasom, ker ni nikogar, ki bi za nami nadaljeval Kristusovo poslanstvo! Če bi božje Dete bilo tisočkrat rojeno, če se v tebi ne rodi, je vse izgubljeno!«

Službi Bogu in bratom pa se je pred 50 leti darovala še druga domačinka: šolska sestra Benjamina Sosič. Svoje prve obljube pokorščine, uboštva in devišstva je položila v materni hiši v Tomaju. Življenjsko bogoslužje ji je potekalo, po

volji predstojnikov v raznih krajih: Marijin dom v Trstu, Bela peč, Rab, goriško semenišče, Kairo in Aleksandrija. Župnijsko občestvo je zato tudi njo vključilo v to božično slavje.

Predsednik župnijskega pastoralnega sveta Milko Vremec je v svojem in v imenu vaščanov oba jubilarita pozdravil in jima čestital. Iz daljnega Melbournea v Avstraliji pa je Rinaldo Vremec prebral pozdrave in voščila, ki jih je zlatomašniku poslala rojakinja Marcela Bole ter dodala še priložnostno poezijo. Z njo vred pa mu je od tam čestitala še cela vrsta izseljenih domačinov.

Na koru je pel domači zbor sv. Jerneja mašo Staneta Maliča, med svetonočno liturgijo pa so se prepletale tudi čudovite božične melodije.

V nagovoru se je zlatomašnik, mladostno živahen, hvaležno spomnil dobrih staršev, sorodnikov in openskih duhovnikov, ob katerih se je oblikovala njegova življenjska odločitev. V spomin na ta večer je svojim rojakom izročil na pot tri temeljna vodila, ki nas kot kristjane brezpogojno obvezujejo: JASLICE: eksplozija največje ljubezni, šola ponižnosti in edinosti; KRIZ: Kdo bi se zanimal za tega judovskega otroka iz Betlehema, ko bi ne bil svojega nauka potrdil s svojim vstajenjem in poveljanjem? Ob njegovem porazu križa in zmage, se verujočemu razkrije smisel lastnega življenja in trpljenja. EVHARISTIJA: tedensko srečanje z brati, kjer se pri Gospodovem obedu obnavlja in krepi skupnost.

Pred zadnjim blagoslovom celebranta je g. Pohajač prebral pozdrave in voščila g. župnika Viljema Žerjala, ki je bil zaradi boleznih odsoten. Ženske v narodnih nošah pa so slavljenčema poklonile darila in cvetje.

Tudi italijanska skupnost je v svojem središču jubilarita prijetno presenetila s slavnostnim slavolokom, cvetjem in raznimi darili.

Bog ga podpiraj še vrsto let v nezmanjšani gorečnosti.

F. V.

V Devinu je umrl Pepi Pecikar

Kdo ni poznal devinskega čevljarja? Pepi Pecikar, letnik 1906, je bil namreč mož, ki so ga zaradi njegovega poklica in velike človeške priljubljenosti poznali daleč naokoli.

Kljub bolehnosti in starosti je bil tudi zadnja leta še vedno vsak dan na svojem čevljarskem stolčku in si bolj za kratek čas privoščil nekaj podplatov ali pet, da smo Devince in vaščani iz bližnjih vasi imeli obutev v redu. Njegova delavnica pa je bila tudi kraj, primeren za priložnostni pogovor in pomenek in zato je bil Pepi Pecikar eden tistih ljudi, ki je zelo dobro poznal stvarnost naših vasi.

Bil pa je človek nemirnega duha, ki se je zanimal za svet, ki ga je obdajal, in je stalno sledil časopisnim in radijskim novicam, da je bil res informiran o vsem. Kljub letom je bil vedno prisoten na vseh kulturnih in glasbenih prireditvah, ki so jih naša društva prirejela v vasi ali bližnji okolici.

Vseskozi je bil premočrten in klen Slovenec, ki je vse svoje življenje izpričeval zvestobo svojemu narodu in slovenski besedi. Še posebej bi zato veljalo omeniti, da se je Pecikar skupaj z nekaterimi drugimi Devince vključil v aktivno protifašistično delovanje, ki je bilo povezano s tajno organizacijo Borba. Stike so imeli z Dragom Ruplom s Proseka, ki je skrbel za po-

vezovanje in usklajevanje dejavnosti na tem področju.

Rajni Jožef Pecikar je v tistih letih tudi prispeval članek o narodnem stanju za ilegalni list Primorski glas, ki so ga tiskali na Dunaju.

Tudi Pepija Pecikarja je podobno kot ostale Devince in druge občane doživela med zadnjo vojno usoda deportiranja. V nedeljo, 27. februarja 1944, so nemški vojniki zbrali na devinskem trgu vse moške od 16. do 65. leta starosti. Peljali so jih najprej v Nabrežino na železniško postajo. Od tam pa je šel transport živinskih vagonov na Bavarsko. Po približno enotedenski taboriščni izkušnji v kraju Neumarkt-St. Veit so jih prepeljali v mestece Landshut, kjer so jih na delovni urad prišli iskat nemški kmetje in industrijci. Pecikar se je tako znašel na kmetiji, kjer je moral opravljati najrazličnejša kmečka dela. Večkrat je pripovedoval o življenju v Nemčiji, od koder se je vrnil kmalu po končani vojni.

V Devinu smo torej v ponedeljek, 13. t.m., zgubili moža, ki je nam vsem pomenil trdno točko zvestobe svojemu narodu. Zalujočima bratoma Ivanu in Antonu ter ostalemu sorodstvu izrekamo zato naše najbolj občuteno sožalje.

M. T.

Iz naše preteklosti

STRAŽA GORIŠKIH SLOVENCEV.

Kratka doba — velike spremembe.

Naš list »Goriška Straža« je še mlad. Osmo leto teče, odkar je prva številka šla med goriške Slovence. V zgodovinski uri, ko se je za dolgo dobo odločala usoda narodov, je skupina slovenskih domoljubov poslala »Stražo« v naše vasi, da budi in spremlja zavedne Slovence v javnem življenju. Tihi in veliki delavec Ciril Metod Vuga je dvignil »Stražo«, je pogumno klical naše ljudi h delu, da na ruševinah vojne zopet obnovijo naše gospodarstvo in narodne krščanske organizacije. »Straža« se je naglo razširila. Vkorenila se je v slovenskih domovih. Postala je zvesta tovarišica slovenskih Gorjanov, Vipavcev, Bričev, Kraševcev. V najtežjih dneh je spremljala in vodila naše ljudstvo skozi resne gospodarske in politične boje. Skozi sedem let, sedem hudih let. Veliko se je v tej dobi spremenilo. Goriške dežele ni več, samostojnih občin ni več, slovenske ljudske šole ni — Za božič smo prejeli darilo, dodatne ure slovenščine so odpravljene, naši otroci ne bodo čuli v šoli niti besede več v jeziku materinem.

Zvesta straža.

Težki časi, hudi časi za revno slovensko ljudstvo! V tej dobi je »Straža« bila vedno zvesta slovenski misli. Govorila je to, kar so čutili v globini srca slovenski možje in žene širom goriške krajine.

Ko je vojna odškodnina mučila velik del našega ljudstva, — je »Straža« dajala nasvete, je bodrila in učila naše ljudi. Država je uvedla novi davčni sistem — in »Straža« ga je tolmačila, delila navodila, skušala ublažiti nenadne ostrine novih davkov. Gospodar, ki je pazljivo bral te članke, se je mogel izogniti mnogim hudim škodam. In lani, ko je izšel zakon o prijavi rekvizicij, je »Straža« prva jasno in odločno svetovala gospodarjem, kako pot naj uberejo. V vseh teh in drugih gospodarskih akcijah je naš list, — z mirno vestjo ugotovljamo to dejstvo — obvaroval bravce »Straže«, naše gospodarje, izdatkov, ki grede v milijonsko vrednost.

»Straža« pa je tudi visoko dvignila zastavo slovenskega naroda. Tisto sveto in lepo zastavo, ki smo jo prejeli iz rok blagovestnikov, iz rok svetega Cirila in Metoda. Na tem praporu hlesti znamenje križa, znamenje vere v edinega Gospodarja, kateremu služi naš narod, — znamenje upanja, da bo zmagala pravica na naši zemlji; — znamenje velike in dejavne ljubezni, s katero naše ljudstvo objema svojo domačijo. Za to zastavo smo se borili, za te svete vzore je tudi »Straža« bridko trpelela, bila sojena in obsojena. Toda nikdar te zastave ni zatajila, vedno jo je branila in čuvala — in tako hočemo delati tudi v bodoče, ker tako nam veli značaj slovenskih mož.

Prijateljem in somišljenikom.

Da je mogla »Straža« v tej težki dobi vršiti uspešno in veljavno svojo nalogo, — to je v prvi vrsti zasluga stoterih naših vrlih mož in fantov, ki so podpirali in širili

»Stražo«, ki tudi danes živahno in krepko delajo za naš list. Naj gre s tega mesta topla zahvala vsem somišljenikom, ki v »Stražo« dopisujejo, zanjo nabirajo naročnike, ki širijo duha in navodila »Straže« po naših vaseh. Brez njih pomoči bi se »Straža« ne mogla dvigniti na sedanjo višino, bi ne mogla tako resno in učinkovito služiti našemu ljudstvu.

Do vseh slovenskih mož in fantov, ki ljubijo naš narod, ki žele pomagati naši stvari do zmage — se obračamo: Pohitite od hiše do hiše in nabirajte naročnikov za »Stražo«. Hiša, ki ima naročeno »Stražo«, ne bo zapustila zastave naših očetov. Z združenimi močmi razširimo in utrdimo stražo goriških Slovencev — narodu v obrambo, delovnemu ljudstvu v pomoč!

Goriška straža, 6. januarja 1926

VZGLED KULTURNE SAMOUPRAVE

Našim bravcem bo že skoraj znano, da vživajo narodne manjšine na Estonskem popolno samoupravo. Mala Estonska je zdaj prva država na svetu, ki je izdelala poseben manjšinski zakon in se ga tudi točno drži. Zato tudi ne poznajo na Estonskem nikakih plemenskih bojev in tako zvanega »iredentizma«.

Lansko leto v februarju je sprejel estonski parlament zakon o kulturni samoupravi narodnih manjšin. Pod besedo »narodna manja« razume zakon vsako skupino državljanov neestonske narodnosti, kojih število znaša vsaj 3000. Omenjeni zakon ne gre do vseh potankosti, marveč podaja le glavne smernice.

Zakon določa, da se ustanovi kulturni svet in kulturna uprava. Ti odbori imajo nalogo skrbeti za kulturno življenje narodne manjšine, kateri načeljujejo. Posebno skrb imajo za šolstvo. V svojem delovanju so ti odbori povsem samostojni. Notranji minister ima nad njimi le neke vrste nadzorstvo.

Te kulturne samoupravne edinice smejo izdajati za svoje ude predpise, ki imajo moč in veljavo državnih postav. Smejo celo razpisati poseben javen kulturni davek za kritje svojih potreb.

Pri omenjenih samoupravnih odborih se smejo ustanavljati tudi posebni odseki za pomoč članom narodne manjšine. Narodnost si določa vsak sam; to sme pa le enkrat storiti in se prijaviti kot pripadnik te ali one narodne skupine. Vsaki narodni manjšini je silno lahko ustanoviti svoj kulturni svet. Ni potreba nič drugega kot, da potom svojih organizacij predložijo vladi prošnjo. Volilno pravico v te svete ima vsak pripadnik dotične narodne manjšine, ki je izpolnil 20. leto. Volitve se vršijo po splošnem enakem in proporcionalnem načinu. To so temelji, na katerih je zgradila svobodoljubna Estonija zadovoljstvo in pravice svojih narodnih manjšin.

Nemci in Judje so si že ustanovili svoje kulturne svete: bodo si jih še Švedi in Rusi, ki živijo na Estonskem. Kdaj bodo pa druge države, ki se širokoustijo s svojo svobodoljubnostjo in mirotvornostjo ter pravičnim postopanjem do svojih narodnih manjšin, sledile velikemu zgledu države ob Baltu?

Goriška straža, 9. januarja 1926

Koledar dramskega sporeda Radia Trst A za januar 1986

V torek, 21. januarja ob 18. uri: iz mednarodnega natečaja »Prix Italia«. Cecilie Loveid »ALI JESTE GALEB?«. Norveška avtorica Cecilie Loveid nam v tem pretresljivem delu, ki se dogaja v času nemške okupacije, pripoveduje o Kristini, ki sanja, da bi postala igralka. Kruh si služi kot gospodinjska pomočnica, ob delu pa hodi na lekcije k neki primadoni največjega bergenskega gledališča. Tako dobi majhno vlogo v nekem varietetskem gledališču, ki pa ga zaradi vojne kmalu zapro. Zdaj je Kristina podobna mlademu galbu, ki prvič poskuša poleteti — nedvomno zelo slasten in lahak plen za lakomne ujede, ki si žele svežega mesa ... Galebje meso, ki je sicer neužitno, je med vojno zelo teknilo. Prevod Darinka Hribar. Glasba Anastazija Purič. Režija Boris Kobal. Produkcija »Radio Trst A«. Stereo.

V torek, 28. januarja ob 18. uri: iz mednarodnih radioofnskih natečajev. Aleksander Obrenović »PTICA«. Zelo poetična igra mladega srbskega književnika. Pripoveduje nam o žalostnem koncu, o bridkem zatonu človeka — dveh starcev, ki pa se navkljub letom, ki jih imata, ne znata odpovedati utvaram in sanjam, ki so ju spremljala vse življenje. Nad njima poletava sinja ptica — vso njihovo hrepenenje po nezna-

nem in nedosegljivem ... Prevod Borut Trekman. V glavnih vlogah nastopata Zlata Rodošek in Jurij Souček. Režija Sergej Verč. Produkcija Radio Trst A. Ponovitev iz leta 1985. Stereo.

Vsak ponedeljek in petek ob 16. uri (do 7. februarja): IZ ZAKLADNICE PRIPOVEDNISTVA. Nov niz te popularne in umetniško kvalitetne literarne oddaje, ki črpa svoj navdih iz najlepših strani svetovne in domače literarne zakladnice. To pot se je urednica in realizatorica oddaje Nataša Sosič odločila za cikel kratke proze o smrti, ki ga je za deset nadaljevanj napisala slovenska pisateljica Ivanka Hergold. Njene najboljše novele na omenjeno temo bo prebiral(a) Savina Remec. Glasbeni sodelavec Pavle Merku.

—o—

ZADNJA ŠTEVILKA REVIE ZNAMENJE

■ nadaljevanje s 6. strani

z naslovom »Sinsveti« in »Vesoljna Cerkev«. Na koncu je še nekaj recenzij ter seznam vsega gradiva, ki ga je revija Znamenje objavila v letu 1985. Tudi iz te številke revije je opazna skrb za lep slovenski jezik, kar v mnogih današnjih slovenskih publikacijah ni nekaj vsakdanjega.